

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 60 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudo vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vsako leto .. K 24.— | Četrt leta .. K 6.— | Pol leta .. „ 12.— | En mesec .. „ 2.— V upravnistvu prejemamo na mesec K 1-90. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto .. K 25.— | Četrt leta .. K 6-50 | Pol leta .. „ 13.— | En mesec .. „ 2-30 Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošilje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Državnozborska volitev v peti kuriji na Spodnjem Štajerskem.

Volitev v splošni kuriji na Spodnjem Štajerskem se je končala tako, kakor je bilo v naprej pričakovati. Oddanih je bilo 29.115 glasov. Od teh jih je dobil urednik „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, dr. Anton Korošec 19.153, neodvisni slovenski kandidat, ključavničar Ivan Rebek v Celju, 2807 in nemškutarski kandidat, načelnik radgonaškega okr. zastopa Wratschko v Orehovecih, 7065 glasov; 90 glasov je bilo razcepljenih.

Zmagal je torej s 4596 glasovi absolutne večine dr. Ant. Korošec.

Izid te volitve je simptomatičen za razmere na Spodnjem Štajerskem in kdor ni popolnoma slep, ta bo videl, da je slovenska politika na Spodnjem Štajerskem popolnoma zavožena in da je zanjo bankrot v doglednem času

neizogiben, ako ne nastane za časa na političnem polju na Spodnje Štajerskem temeljit preokret, ki bo temeljito pometel z zastarelim, kakor se je v zadnjem času dovolj evidentno pokazalo, naravnost škodljivim aksiomom, da je absolutna narodna sloga prvi pogoj uspešne slovenske narodne politike na Štajerskem in višek politične modrosti!

V splošni kuriji na Spodnjem Štajerskem je okoli 100.000 volilcev. Od teh se volitve ni udeležilo niti 30.000, ostalo je torej doma blizu tri četrtine vseh volilcev!

To je dogodek, ki da mnogo misliti. Ako se uvažuje, da so vsi slovenski listi brez izjeme opozarjali na nevarnost, ki grozi slovenski stvari s strani nemškutarskega kandidata, in pozivljali slovenske volilce, naj se udeležijo volitve v čim največjem številu, ako se nadalje upošteva, da je „Slovenski Gospodar“, glasilo kandidata Korošca, prošil in rotli volilce, naj ni eden izmed njih ne ostane na dan volitve doma, češ, da je opasnost velika, da pri volitvi zmaga slovenski neodvisni kandidat ali nemškutar, mora vsakogar osupniti naravnost minimalna udeležba pri volitvah.

Da bi bil to zgolj slučaj, se vzpriči gori navedenih dejstev pač ne da misliti. Male vdeležbe pri volitvah ni morda povzročila hipna indispozicija slovenskih volilcev, marveč vzroki za to leže veliko globlje in so veliko bolj resne narave, kakor bi se morda na prvi pogled sodilo.

Ne motimo se, ako trdimo z apodiktčno gotovostjo, da je veliko število spodnještajerskih Slovencev skrajno nezadovoljnih s smerjo dotedanje oficijalne štajerske politike, zlasti pa z načinom, kako razni politični voditelji — pravega oficijalnega vodstva v slovenski štajerski politiki itak ni — postavljajo kandidate v zakonodajalne zastope in jih vsiljujejo volilecem proti njihovim volji z grožnjo in očitanjem, da je vsakdo izdajalec, ki se slepo ne pokori njihovemu povelju in pokorno ne gla-

suje za onega kandidata, ki so ga nominirali voditelji v „sporazumljenju“ seveda z omejenim številom onih, ki so tako srečni, da so deležni njihovega zaupanja.

Ta praksa je veljala, dokler je bilo ljudstvo v političnem oziru še docela nezrelo.

Toda dandanes je ljudstvo že toliko politično naobraženo in zrelo, da hoče imeti tudi v politiki že svojo besedo in da odločno odklanja, da bi se je še v naprej smatralo zgolj za marioneto v rokah posamnih takozvanih voditeljev.

Štajerski politični krogi so tako zaostali za tokom časa, da tega še sedaj ne uvidijo in ne morejo umeti, da si očitno punta proti njihovemu pravoreku vse zavedno volilstvo.

Način, kako se je sklical zadnji zaupni shod v Celju, ki je imel določiti kandidata za V. kurijo, in dogodki na tem shodu, vse to je še v dobrem spominu.

Tudi tu se je prakticiralo po stari obrabljeni metodi, da imajo kandidata izbrati nekateri „izvoljenci“, vsi drugi pa imajo pokorno molčati in storiti kvečjemu to, kar jim milostno ukažejo oni „izvoljenci“.

Na to nasilstvo so dali zavedni volilci primeren odgovor pri večerajšnji volitvi. Skoro tri četrtine volilcev je ostalo doma, ne da bi se udeležilo volitve!

Tega pa niso storili morda iz narodne brezbrzičnosti in indolence, marveč z očitnim namenom, da glasno in javno pred vsem svetom protestujejo proti temu, da jim kolo takozvanih voditeljev in previdno izbranih „zaupnikov“ hoče oktroirati za kandidata moža, ki ni po njihovi volji in ne uživa njihovega zaupanja.

Glasi in javen protest proti takemu oktroju je bil umesten, tega ne moremo oporekati, ne moremo se pa strinjati z načinom tega protesta.

Ako se je hotelo dati duška svojemu nezadovoljstvu proti metodi,

kako so se dosedaj postavljali oficijalni kandidati, ne da bi se slušalo mnenja volilcev, bi se moralo to zgoditi na drug evidentnejši in efektnejši način.

Ostati doma in ne voliti, to je slab protest, ki ima še to slabo stran, da se lahko razlaga, kakor se hoče.

Edin umesten in, kar je glavno, evidenten protest proti vladajočim razmeram bi bil, ako bi se bili vsi volilci, ki so nezadovoljni s sedanjim vodstvom spodnještajerske politike, od prvega do zadnjega udeležili volitve in oddali svoj glas neoficijalnemu slovenskemu kandidatu.

To bi bil protest, ki bi glasno zvenel po ušesih tistih, katerih bi se tikal! In čemu se je to opustilo?

Vzrok za to leži v nerazumljivi miroljubnosti in skrajni konservativnosti in boječnosti spodnještajerskih Slovencev.

Za Korošca niso marali glasovati, za neoficijalnega slovenskega kandidata si pa niso upali oddati glasu, ker so se bali, da bi si nakopali očitjanje, da so rušili proslavljeno štajersko slogo, ki je baje conditio sine qua non in rešilno sidro slovenske štajerske politike, ter bili s tem stigmatizirani kot narodni izdajalci, kakor je to grozeče naglašal dr. Korošec v svojem žurnalu.

Takšna neodločnost in boječnost ne more nikomur imponirati in tudi ni dostojna resnih mož.

Ako bodo torej hoteli z oficijelno štajersko politiko nezadovoljni elementi v bodoče javno nastopiti kot vpoštevanja vreden faktor, bode jim v to treba dokaj več odločnosti in poguma, pred vsem pa delavnosti in pridnih rok, sicer se bo vsak tak njihov nastop smatral kot komedija in navadna farsa.

To pa bi bilo ne le sramotno, marveč bi lahko postalo zelo usodopolno za slovensko stvar na Spodnjem Štajerskem.

Prepričani smo namreč, in to prepričanje mora z nami deliti vsakdo, ki pozna štajerske razmere in jih presoja brez predsodkov, da je že skrajni čas, da se tudi na Štajerskem razbistri ozračje in da se ločijo duhovi.

Takozvana sloga, ki je bila doslej, kakor Nemec pravi, „das Um und Dran“ slovenske spodnještajerske politike, je, to mora priznati brez izjeme vsakdo, že gnila do osrčja in škoduje slovenski narodni stvari na Štajerskem stokrat več, kakor bi škodovalo to, ako bi se duhovi, med katerimi je nepremostljiv antagonizem samo umetno prikrit, ločili in bi se ustanovila poštena, na treznosvobodomiselnipodlagisloneč slovenska stranka.

Daleko nam je, da bi hoteli morda v svojem strankarskem interesu sejati seme razdora in prepira v vrste štajerskih Slovencev, govorimo sedaj sine ira et studio ne kot strankarji, ampak kot pošteno narodnomisleči Slovenci, ki jim je narodna stvar nad vse!

Kaj je nam v prvi vrsti pokazala večerajšnja državnozborska volitev?

Da grozeče in rapidno narasča število pristašev nemškutarskega „Štajerca“! Pred leti je še bila „Štajerčeva“ stranka tako neznatna, da je vzbujala naš posmeh in preziranje, danes je pa že tako silno narasla, da žeskorino nobene občinena Spodnjem Štajerskem, kjer bi ne imela svojih pristašev; celo v gornjo Savinsko dolino, ki je veljala za absolutno in eminentno narodno, je že zaležena ta gadja zalega. Zlostno, a resnično! In če bo šlo tako naprej, se lahko v doglednem času dogodi, da bo dober del slovenskega ljudstva na Štajerskem v nasprotnem taboru in da bo nastala resna nevarnost, da dobi mandat V. kurije v roke — nemškutar.

A zakaj vse to?

LISTEK.

Pod trdo skorjo.

Spisal Ivo Trošt.

(Konec.)

Blažilen balzam na skelečo rano je bilo slednjič opisovanje, kako je Rožica predčasno povila mrtvo deklico, opasno zbolela in v vročici sanjala o nekdanjih časih, sanjala o njem — o Josipu in ga pozivala neprestano: „Moj Josip, moj dobri Josip!“

V nezvesti je izdala svojo srčno tajnost soprogi in očetu. Ko se ji je duh zopet razvedril, je spoznala v strahu in trepetu, da je ne čaka nič dobrega več na svetu. Ljubosumni soprog in brezozirni oče sta skrbno zasledovala vsak njen migljaj, da bi jo zasačila na prepovedanem potu. Doznala nista ničesar, ali zato sta še povečala svojo pozornost blede, bedni sirotici in jo mučila z vsakršnimi grožnjami, naj pove, kdo in kaj je njen Josip. Zaman.

Kakor senca je lazila okoli, udarcev pa ni mogla prenašati več in

kletvic in grdega ravnanja. Sami se je zdelo, da je iz stekla, ki se razleti na drobne kosce, če se je le dotakne sovražna roka.

Josipov mladostni znanec in pisateljski sotrudnik Fran jo je nekoč srečal in ogovoril. Morda se mu je smilila. Za trenotek je vztrepetala iskrica življenja v njenih, še vedno lepih očeh, pa je prav tako brž ugasnila. Sočutno ji je razodel, da se je njen Josip oženil s hčerko imovitega trgovca in živi sedaj v stolnem mestu veselo, zadovoljno...

„Ti prokleti lažnik!“ zakolne Josip prav iskreno, da ni mogel bolje. „To da je veselo in zadovoljno življenje! Čakaj Frane! V koš! — Ne, vrniti mu moram rokopis, kar je pa vse en hudič.“

Vendar ni nehal čitati.

„Saj sem vedela, da ne bo drugače,“ je s pritajenimi solzami potrdila Rožica. „On je tudi mož za to. Vsa dekleta so se ozirala po njem, ko je bival pri nas. Ali on je izbral samo mene in me ljubil.“ Revica je zakašljala bolešno in se, prišla za prsi. Votlo je donel njen kašelj kakor „Miserere“ v mrtvaškem sprevodu.

Prosila je najnovejšega znanca, naj ji pove Josipov naslov. To je učinil srčno rad in še obljubil, da hoče tudi sam pisati Josipu, kako ljubi so ji nekdanji spomini, kako nepozaben ji je še vedno on — njen Josip...

Urednik je krčevito pograbil levo krilo pšenično rmenih brk in ga potlačil med zobe. Polovica obraza se mu je nabrala v samozadovoljen nasme, češ, ali smo bili zakaj, ne!

Od neznane roke iz mesta je došla kmalu potem Rožici mala podpora. Ob tej podpori se je umaknila nasilnikoma k dobrim ljudem, si pri njih oživljala mladostne spomine, krasne in drage. Ob teh spominih je poslej živela in umirala...

„Krasno piše ta hudič! Prav moderen konec. Zares lep, tragičen. Škoda Rožice!“ Spravil je urednik rokopis v miznico, koš pa je zastoj zeval ob koncu mize: ničesar ni odletelo v njegovo nenasično žrelo.

„Pisal mu bom, naj pride in popravi nekaj mest, ki so pretirana, pa se natise ob črtica zares divna, primoj — ko bi le ne bil junak jaz sam in pa Rožica tako nesrečna. Je že satan, je, je... Morda je že umrla ubožica.“

Pod trdo skorjo se mu je omehčalo srce. „Da, lepo piše ta hudič, a še lepša je bila ona in njena ljubezen, primoj —“

Nekaj dni pozneje se zgleda pri uredniku Josipu avtor one črtice, pisatelj Fran.

„Zaznamovana mesta ublaži, da ne bodo tako kričeca. Ni dosti. Potem mi vrni rokopis. Je prav uporaben. Krasna črtica in — resnična, kaj Frane? Mene si apostrofiral in njo, tisto...“ Žal besede ni mogel izustiti. Fran ga pogleda prav malomarno. Zato vpraša Josip vnovič: „Hudič, kaj molčiš? Ali meniš, da ne poznam samega sebe in nje, ki si jo opisal — nesrečnico?“

„Ni mogoče!“

„Strela, ali misliš, da sem tepec? Verjemi Fran, da imam tudi jaz v prsih živo srce; jokal sem ob tvojem rokopisu.“

„Ni bilo treba.“

„Ti satan ti. Seveda ti ne moreš tega tako čutiti kakor jaz, ti nisi nikdar ljubil onega bitja. Povej, strela, kaj je zdaj z Rožico?“

„S katero?“

„Ki si jo opisal v črtici.“

„To si menda prečital. Čemu bi ti pravil.“

„Rožico, z mojo Rožico?“

„A s tisto! Tvoja Rožica je sedaj srečna ženka bogatega Matka sredi kopice koderglavih otrok.“

„Sakrament, pa se mene še spominja, prav gotovo.“

„Prav nič, verjemi!“

Takega presenečenja še ni doživel urednik Josip še nikoli. Prav siloma se je premagal, da ni prijatelja postavil pred vrata z njegovim rokopisom vred. Ko se je vendar umiril in pregledal položaj ter spoznal, da se ne da kar nič premeniti, je dejal prijatelju: „Še to te prosim, Fran, da boš sam pregledal korekturo. Mene preveč jezi.“

Fran je pritrdil in odšel, a Josip je še dolgo gledal v duri, ki so se zaprle za njim, se slednjič nasmešnil samemu sebi in dejal: „Pa je vendar lepo pisal ta — hudič!“

Te vrstice v pojasnilo, da ne bodo nekateri preostrog sodili pisatelja in urednika Josipa. Quod erat demonstrandum...

Ker odbija oficialna slovenska štajerska politika, stoji ječa popolnoma pod klerikalnim vplivom in poveljstvom, od sebe vse naprednejše in svobodomiselnne elemente med ljudstvom in jih s silo tira v nasprotni nemškutarski tabor! Ali je to na korist naši slovenski stvari?

Ali je bolje, da preide del našega ljudstva v nemški tabor, kakor da bi si ohranilo svojo narodnost in svobodno svoje mišljenje?!

O tem naj resno razmišljajo oni narodni krogi na Štajerskem, ki jim je pri srcu še dobra narodna stvar, in naj potem uravnajo svoje nadaljno postopanje!

Včerašnja volitev je glasan memento, kaj čaka Slovence na Štajerskem, ako ne nastane v najkrajšem času na političnem polju na Spodnjem Štajerskem temeljit preokret.

Ali naj ostane ta memento brezuspešen? To bi značilo, da si hočejo sami izkopati zgodni svoj grob!

Državni zbor.

Dunaj 30. maja. Ker je bila današnja seja zoper voljo vlade, tudi ni prišel blizu noben minister.

Posl. dr. Kathrein je takoj začel utemeljevati že znani nujni predlog zaradi koncesij, ki jih je dovolil cesar Ogrum. Češki radikali so govornika neprestano prekinjali s klici. „To je dogovorjena komedija! Bili ste vedno ljubljenci Ogrov!“ Ko je dr. Kathrein končal svoje utemeljevanje z željo, naj bi se sprejel soglasno predlog s pristavkom, da se v bodoče brez parlamenta ne sme ničesar storiti, je povzel besedo posl. Klofač, ki je konstatiral, da njegova stranka ni podpisala Kathreinovega nujnega predloga. „Predlog ima pozitivno in negativno stran. Predvsem pa ne more njegova stranka odobravati obnašanja predsednika. Predsednik se kaže za eksekutivnega organa vlade, ne pa parlamenta. Kar se tiče krone, živimo pač še vedno v absolutizmu. In kdo je tega kriv, ako ne Nemci. (Ugovarjanje) Vi Nemci ste krivi, da živimo v tako absolutističnih razmerah, da smekrona storiti vse proti parlamentu. Na Ogrskem imajo parlament in ustavo. Tam pa so tudi moški značaji in politiki.“ Nadalje je povedal, da je minister Polonyi izdal tajnost, da so se pogajali Nemci z njim in ogrskimi poslanci. Posl. Choc: „Da, nemška ljudska stranka! Posl. Kaiser je bil sam v Budapešti!“ Posl. Klofač je zaključil svoj govor: Kar delamo danes tukaj, ni zaradi zaupanja napram kroni; do sedanjega nosilca krone nimamo zaupanja. Slaboten človek je in nemškega mišljenja.“

Potem je govoril posl. dr. Derschatta, ki je rekel, da se je avtonomnim carinskim tarifom za Ogrsko kratkomalo pretrgala nagodba iz leta 1867. Predvsem pa nastane vprašanje, kaj se zgodi zdaj z Bosno in Hercegovino? Bosna in Hercegovina sta po veljavnem zakonu spojeni na podlagi carinske in trgovinske zveze v skupno carinstvo Avstro-Ogrske. Nadalje je dokazoval, da živimo v nevarni državni krizi, ki se more in sme rešiti le z ljudstvom in parlamentom.

Posl. grof Sternberg je obžaloval, da nujni predlog ne pove, na katero osebo apeluje. Krši se ustava, a ni mož, ki bi odločno nastopili, temu le beračijo. Madžari se upajo kroni povedati, da je kršila ustavo. Krona dobro ve, da avstrijski parlament stori le to, kar mu zapovedo njeni dvorni orožniki. Parlament je dopustil, da je Kossuth 20 let pljuval v našo juho, sedaj pa se brani to juho posrebiti. V Avstriji pa ne bo bolje, dokler bodo zapovedovali armadi generali mehkih kosti, državo pa upravljali uradniki mehkih možganov. —

Posebno ostro je govoril posl. dr. Gross, ki je rekel, da je dogodek dalekosežnega pomena, ker se je nasilstvo ogrske vlade zgodilo s privoljenjem ogrskega kra-

lja. Pozival je vse narodnosti, naj započno skupni boj za pravice parlamenta, za koristi naše državne polovice napram vsakomur, tudinapram ogrskemu kralju.

Posl. dr. Lueger je slovesno izjavil, da je smatrati vsakega Avstrijca, ki bi prevzel v takih razmerah ministrstvo, za izdajalca domovine.

V imenu Jugoslovanov je izjavil posl. dr. Šusteršič, da bodo glasovali za nujni predlog. Govorili so še načelniki vseh klubov, nakar je bil predlog z 240 glasovi proti 8 glasom sprejet.

Kriza v Avstriji.

Dunaj 30. maja. Edini praktični uspeh današnje debate v parlamentu je ta, da se v najkrajšem času skliče nagodbni odsek, da razpravlja o Körber-Szellovi nagodbi.

Največ upanja, da postane ministrski predsednik, ima sekijski načelnik v poljedelskem ministrstvu Vladimir baron Beck, ki ga je danes sprejel cesar v avdienci ter mu naročil, naj stopi v dotiko z vodilnimi parlamentarci za vsakojako parlamentariziranje ministrstva.

Baron Beck je imel res takoj nato posvetovanje s poslanci Derschatto, Kramarjem, Abrahamovicem in Dzieduszyckim, da zve za njihove nazore glede volilne reforme in ogrskega vprašanja.

Od teh pogajanj bo odvisno, ali sestavi parlamentarno ali uradniško ministrstvo.

V uradniško ministrstvo bi vstopili vsi dosednji ministri razen grofa Buquoya in dr. Kosela. Poljedelsko ministrstvo bi prevzel baron Beck sam poleg predsedstva, finančni minister pa postane ravnatelj nižjeavstrijskega finančnega ravnateljstva dr. Spitzmüller.

Baron Beck se nagiba odločno klerikalni politiki ter redno obvešča prestolonaslednika o političnem položaju.

Praga 30. maja. Baron Beck prevzame načrt volilne reforme s spremembami princa Hohenloheja. Čehe bi rad pregovoril, da bi zapostavili svoje narodno-politične zahteve, dokler se ne dožene volilna reforma ter se ne pojasni razmerje z Ogrsko. Čehi pa najočejo o tem ničesar slišati.

Krakov 30. maja. „Czas“ se izreka z vso odločnostjo za parlamentarno vlado.

Položaj na Hrvaškem.

Budapešta, 30. maja. V sled izstopa bana grofa Pejačevića iz narodne stranke so bili včeraj brzojavno poklicani člani narodne stranke, da se dogovore o nadaljni usodi stranke. Konferenci so dopoldne in popoldne, ne da bi bili prišli do kakšnega sklepa. Usoda stranke je sicer zapečaćena, le o tem se ne morejo zediniti, kaka smrt naj se ji izbere. Večina je za to, naj se poslancem prepusti na prosto voljo, ali hočejo ostati pri stranki ali pa izstopijo ter se pridružijo koaliciji. Vsekakor izstopi mnogo poslancev, ker se vodstvu stranke očita, da je pognala s svojimi neprestanimi napakami stranko v opozicijo. Ako se tudi razpust ne sklene, prepusti se, da se stranka sama polagoma razruši.

Zagreb, 30. maja. Hrvaška večina kandidira v delegaciji poslance Barčiča, Tuškana, Krasojevića in Drohobeczkega. V imenu magnatske zbornice je izvoljen v delegacije posl. Nikolić.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budapešta 30. maja. Prečitalo se je več prošelj raznih komitatov in mest, naj se biviše Fejervaryjevo ministrstvo obtoži. Naročilo se je peticijskemu odseku, naj te prošnje čimprej reši ter poroča zbornici že v 14 dneh. Slovaki Škičak, Jehička in Juriga so se pritoževali, da se jim je žalila in kršila imuniteta.

Potem so bile volitve v delegacije. Izvoljena je večina članov, ki

so naklonjeni nagodbi iz leta 1867. Izvoljenih je bilo takih 39, pristašev stranke iz leta 1848. pa 21.

Novo italijansko ministristvo.

Rim 30. maja. Novo ministristvo se je sestavilo sledeče: Giolitti predsedstvo in notranje zadeve, Tittoni zunanje zadeve, Gallo pravosodstvo, Majorana zakladništvo, Massimini finance, general Viganov vojno, admiral Mirabello mornarico, Fusinato nauk, Gianturco javna dela, Coco-Ortupoljedelstvo in Schanzer pošte.

Pogajanja s Srbijo.

Belgrad 30. maja. Kakor poroča „Politika“, je izjavil ministrski svet pod kraljevim predsedstvom, da ne popusti prav nič več napram Ogrski, temu sprejme ali carinsko vojno ali pa vlada demisijonira.

Budapešta 30. maja. Zatrjuje se, da namerava ogrska vlada voditi pogajanja s Srbijo zaradi trgovinske pogodbe samostojno brez ozira na Avstrijo ter ima že tozadevno privoljen je krone.

Anglija in Srbija.

Belgrad 30. maja. Da se ugotovi Angliji, so vpokojeni sedaj še ostali glavni zarotniki Popović, Mišić, Kostić, Mašin in Lazarević. Častniki so se sami ponudili za penzioniranje, da rešijo vlado iz zagate. Za to rodoljubno žrtve se jim je dovolila za penzijo popolna plača.

Vstaško gibanje v Makedoniji.

Sofija 30. maja. Notranja macedonska organizacija je razglasila sledeče svoje naklepe: „Program, sklenjen v Mürstegu, nima namena, dežele pomiriti, temu le preslepiti zatirano prebivalstvo ter odvajati njegovo pozornost od direktnega revolucionarskega delovanja. 2. Končni cilj tujega vmešavanja v Makedoniji je politično okupiranje pokrajine, ali vsaj okupiranje najvažnejših trgovinskih in industrijskih središč. 3. Z ozirom na te cilje si evropske velesile prizadevajo, pomiriti pokrajino le v toliko, kolikor je neobhodno potrebno, da se prepreči dolgotrajno vznemirjenje, ki položaj le slabša. 4. Organizacija bo napela vse moči, da se napravi konec turški vladi na korist tlačenih narodnosti, ne pa v prilog evropskih držav. To bo v bodoče smer notranje macedonske organizacije.“

V utemeljevanju pravi sklep, da je program iz Mürstega imel dosedaj le namen utrditi turško nadvlado. Vmešavanje civilnih agentov in evropskih častnikov ni prineslo prebivalstvu svobode. Zaradi tega bo organizacija nadaljevala svoje revolucionarno delo, ne da bi delala zaprek civilnim agentom. Največja krivica v programu je, da se je drinopoljski vilajet izločil iz reform.

Demisija ruskega ministristva.

Berolin 30. maja. Iz Petrograda je došla brzojavna vest, da je današnji ministrski svet sklenil demisijo celokupnega ministristva. Zvečer je bil kronski svet pod carjevim predsedstvom.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. maja.

— **Protestna seja državnega zbora.** Dne 30. t. m. se je avstrijski parlament enkrat ohrabil in odločno protestiral proti preziranju od strani krone in Madžarov v zadevi nagodbe iz leta 1867., oziroma v zadevi carinskega tarifa. Združene stranke so vložile nujni predlog v tej zadevi in zahtevale, da se odločno brani interesi tostranske državne polovice in parlamenta proti vsakemu tozadevnemu poskusu, naj pride od katerekoli strani. Večje stranke so poslale svoje govornike v ogenj in v imenu „Slovenske zveze“ je, kakor že navada, govoril dr. Šusteršič, ki se v novejši dobi na vse mogoče načine v ospredje sili, — tako da je naravnost smešen postal. Zlasti se ostentativno

brati s socialnimi demokrati, ki so postali njegovi dobri prijatelji, dočim so ga še lani v zbornici z raznimi psovkami obsipali, tako da je moral iz zbornice se odstraniti na hodnike. To je bilo takrat, ko se je šlo za tožbo Colariča iz Kostanjevice radi žaljenja časti in takrat je Pernertorfer pošteno označil častivrednega Šusteršiča, ki se skriva za imuniteto. Ali danes strmi slovensko ljudstvo, zgodilo se je, da je edini Pernertorfer dr. Šusteršiču med njegovim kratkim govorom zaklical „bravo“, ker je Šusteršič izrekel, da bo parlament le takrat imel kaj veljave in moči, kadar se bode na ljudstvo opiral, ne pa „na privilegije“. Ta lepa fraza, kojo premleval Šusteršič že pol leta pri vsaki priliki in nepriliki, navdušila in očarala je socialnega demokrata Pernertorferja tako silno, da je zaklical govorniku „bravo“. Ta klic je bil za Šusteršiča povod, da je končal svojo izjavo s tem, da je pozval, da naj državni zbor energično in brzo — izvrši reformo parlamenta. Ta konec je naravnost, kakor Nemec pravi: Faust auf's Auge, kajti za odpor proti madžarski besedolomni in naše pravice žaleči politiki in proti popustljivosti krone in njenim privatnim dogovorom z Madžari se je razpravljalo in Šusteršič pa zahteva v tem preresnem trenutku, da naj parlament čim preje parlamentarno reformo izvede! To je pač naravnost smešno, če se še v tako težavnih dnevih državne krize vtika volilna reforma v protestno razpravo proti kršenju nagodbe iz l. 1867. od strani Madžarov. Umevno je, da so gg. socialni demokrati to frazo Šusteršiča s ploskanjem sprejeli, kajti roka roko umiva in so rdeči socialni demokrati danes najboljši zavezniki črnega klerikalca Šusteršiča. To dejstvo govori več nego cele knjige. Kdor ni politično slep, lahko sprevidi, kaj taka alijanca pomeni in to ravno glede vprašanja radi volilne preosnove.

— **Blamirani pred celo Avstrijo.** „Slovenec“ je z ligurijansko poštenostjo popolnoma zamolčal velikanski poraz, ki so ga doživeli klerikalci na šplošnem avstrijskem združnem shodu na Dunaju. Klerikalci so se v pravem pomenu besede blamirali pred celo Avstrijo. Nad 300 zborovalcev je glasovalo proti klerikalnemu konzumarskemu predlogu, za klerikalni predlog je vsega skupaj glasovalo le 7 možiceljev in to kranjskih klerikalcev. Zastopniki vseh kmetijskih zvez iz cele Avstrije, zastopniki vseh kmetijskih zadrug so s tem izrekli uničujočo sodbo nad gospodarskimi težnjami kranjskih klerikalcev. Ta poraz je kranjske klerikalce tako potrl, da so takoj umaknili drugi svoj bombastično razglašeni referat, kar se je z ironičnimi opazkami vzelo na znanje. Toda „Slovenec“ molči kot grob o vsem tem. Če hočejo klerikalci izvedeti, kako sodijo zastopniki kmetijskega združništva iz cele Avstrije o kranjski klerikalni gospodarski organizaciji smejo vzeti v roke „Slovenca“, kajti tudi o združništvu izvedo resnico samo iz „Slovenskega Naroda“.

— **Poštna vesti.** Za višja poštna oficijala sta imenovana poštna oficijala Josip Kos v Ljubljani in Martin Navratil v Trstu; za poštne oficijale so imenovani poštni asistentje Kazimir Beltram v Gorici, Juro Hreglič in Viljem Holuška v Trstu, Ernst Štangar v Opatiji, Ivan Šmuc in Franc Globočnik v Trstu.

— **Kaznilnične vesti.** Kontrolor moške kaznilnice v Gradišču Jakob Pascolotti je imenovan za upravitelja moške kaznilnice v Kopru, kaznilnični pristav deželno-sodne jetnišnice na Dunaju Ludvik Urban pa pride kot kontrolor v moško kaznilnico v Gradišče. Sami tuje!

— **Koncert ruskih umetnic sester Vere in Nadežde Černjckih iz Petrograda** dne 1. junija zvečer ob 8. uri v veliki dvorani hotela „Union“ ima sledeči spored: 1. del: 1. Bach-Tausig: Toccata in fuga svira ga V. Černjckja. 2. Glinka: Arija Vanje iz opere „Žiznj za carja“ poje gdč. N. Černjckja.

3. a) Chopin: Nocturno cis-mol, b) Mendelsohn: Etude B-mol op. 104. c) Schubert-Liszt: Erlikonig igra ga V. Černjckja. 4. a) Olenin: „Ti si pozabila na mojo ljubav“, b) Kin C. A.: Sejalce, pesem iz Nekrasovega, c) Taskin: „Kolokola“ (Zvonovi zvone) poje gdč. N. Černjckja. II. del: 1. ajkovski-Pabst: „Evgenij Onjegin“, koncertna parafraza, igra ga V. Černjckja. 2. Saint-Saëns: Pesem Dalile iz opere „Samson in Dalila“, poje gdč. N. Černjckja. 3. a) Grieg: „Spreved pri tlikavcev“, b) Rubinstein: „Barcarola“, c) Liszt: „Slavec“ svira ga V. Černjckja. 4. a) Karganov: „Gasnejo Dalmji Alpuharki“, besede Tolstega, b) Bajić: „Bila jednom ruža jedna“, balada Milorada M. Mitrovića (hrvatski), c) Bizet: Carmen poje gdč. N. Černjckja. 5. Schubert-Tausig: „Vojaska koračnica“, svira ga V. Černjckja. — Kakšen uspeh sta umetnici dosegli v Berlinu, je razvidno iz ocene „Berl. Tagblatt“, ki jo priobčujemo v naslednjem. Ta list piše: Sestri Černjckji s svojo nadarjenostjo vedno bolj in bolj privlačujeta pažnjo muzikalnih krogov in ni več daleč čas, ko bo o njih vodil račun ves muzikalni svet. In v resnici so v Rusiji vse časnikarstvo in najboljši kritiki, kakor Cezar Ki, Laroš, Solovjev, Ivanov, Kašnin, Goldenblum, Koptajev, Vajmarn in drugi priznali v sijajnih ocenah vidni talent teh dveh sester. Umetniške darove sester Černjckjih smo spoznali v Berlinu zdaj prvi krat, ko sta stopili pred berlinsko občinstvo v 4 koncertih v januarju in marcu 1906. Vera Černjckja je jako odlična umetnica na klavirju. Kakor v Rusiji bo tudi v Evropi zavzela prvo mesto. Njena ogromna čisto muzikalna sila in izvrstna tehnika se združujeta z zanosno nežnostjo na mestih pesniškega značaja. Izvajanje poedinosti je združeno z nenavadnim temperamentom. Neobičajen temperament, strastvenost, spomin in sila brez šolske pedanterije kažejo, s kakim bogatim darom vlada ga Černjckja. Mlajša sestra Nadežda Černjckja, pevka altistinja, je umetnica petrograjske opere carsko-ruskega muzikalnega društva. Njen silen lepi kontra-alt izredne blagolastnosti iznenadi poslušalce. Tak diven glas se kaj redko nahaja tako po veličini diapazona od 2½ do 3 oktav, kakor po premišljenem izvršenju in po bogatstvu temperamenta.

— **Predsedstvo „Slovenske sokolske zveze“** je naročilo zaponke na ramena za staroste oziroma podstaroste, načelnike in vadiatelje ter praporščake. Društva, ki žele naročiti zaponke, naj to naznanijo predsedstvu Zveze.

— **Velika pomladanska veselica** pevskega društva „Slavec“ na binkoštno nedeljo bode z bog obširnega in raznovrstnega sporeda gotovo zadovoljila vsakega gosta. Za prijatelje glasbe bode skrbela vojaška godba; za one petja pevski zbor „Slavec“, zopet za druge pa razne ljudske zabave, kakor velika črnovojniška bitka z najmodernejšim strelivom, zabavna pošta, srečolov, umetalen ogenj itd., za mladino pa veliki ples v areni, kateri se začne zgodaj zvečer, ter bode trajal pozno v noč, torej zabava vsestranska in jako raznovrstna; ako je še upoštevati, da je vstopnina le 40 h in da vsak obiskovalec veselice položi s to vsotico, poleg tega, da ima obilo zabavnega užitka, še tudi nekaj na narodni žrtvenik, t. j. za Vilharjev spomenik, je gotovo, da ne bode zavednega Slovenca, o katerem bi se reklo, da je izostal od te veselice, ako je pa zadržan se je udeležiti, bode pa gotovo pripisal svoj prispevek. Krasen vrt „Narodnega doma“, kateri je električno razsvetljen, bode pa lepo dekoriran. Ako bi bilo vreme neugodno, se vrši veselica v polnem obsegu na binkoštni ponedeljek.

— **Sokolski zlet v Brežice.** Ljubljanski „Sokol“ se zbira v nedeljo, dne 3. junija t. l. na južnem kolo-dvoru 10 minut pred odhodom brzo-vlaka, ki odhaja ob enajstih 33 minut dopoldne.

— **„Russki kružok“ v Ljubljani** vabi vse svoje p. n. člane in članice ter prijatelje na koncert ruskih umetnicgg. Vjere in Nadežde Černjckji, ki se vrši jutri, t. j. 1. junija ob polu 9. uri zvečer v veliki dvorani hotela „Union“.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Šiški** je izvolilo na izrednem običnem zboru sledeče brate kot delegate na občni zbor „Slovenske sokolske zveze“, kateri se vrši v nedeljo, dne 3. junija t. l. v Brežicah: Zakotnik Ivan, Bugar Fran, Humer Fran, Kostnapfel Aleksander, Klobučar Dragotin, Maurer Viljem, Lavrenčič Maks, Zahradnik Rudolf, Mohar Dragotin. Poleg teh delegatov se udeležiti tudi ena vrsta telovadcev. Vsi oni člani, kateri se žele poleg teh udeležiti slavnosti razviti zastave brežiškega Sokola v ponedeljek, dne

4. t. m., naj se udeležijo v soboto redovnih vaj ob 8. uri zvečer v telovadnici.

— **Letošnja glavna skupščina deželne zveze kranjskih požarnih bramb** bo 19. julija v Skofji Loki.

— **Narodna zavednost na kmetih.** Občini Zagorje in Velike peče leži v litijem političnem, oziroma v višnjegorskem sodnem okraju. Ob sebi se razume, da sta občini slovenski in da daleč naokoli ni dobiti ne enega Nemca. No in vendar imata ti dve trdi kmetiški občini — samonemške občinske pečate „Ortsgemeinde Sageriza“ in „Amtssigil der Gemeinde Grosspece“.

— **Iz Kostonjevice** se nam piše: Znani župnik Rudolf iz Čateža, strastni preganjalec nadučitelja Ambroziča, ki je slednjega tožil radi razžaljenja časti, je včeraj tukaj pri sodni obravnavi popolnoma pogorel. Poleg hude blamaže ima župnik na glavi vse pravne stroške. Od zadnjih puranov je to že drugi slučaj. Gospod župnik, pridite še večkrat na tak likof.

— **Toča.** Včeraj popoldne se je po hudi sopariji nad St. Rupertom in okolico usula kakor orehi debela toča. Večji eksemplari so tehtali po 3 dkg. Ni nam še znano kodi vse je bila in koliko škode je napravila, a soditi po tem, kako je vreščalo in ropotalo po ozračju in ker vidimo iz doline od toče pobeljene vinograde, je vzela vinogradnikom ves up. — Pred mnogimi leti; ko še ni bilo strelnih postaj proti toči, je skoro vsako leto bila toča po St. Rupertu ali okolici, ko se je pa začelo intenzivno streljati, je ni bilo veliko let. Zadanja leta so pa postali v streljanju prav počasni, smpatja je čuti kak strel, ki pač ne more odgnati nevihte — in zopet nas klesti toča. Streljajte, kadar je res nevarnost, intenzivno, potem je upanje, da se odvrne strašna škoda. — Iz Mokronoga se nam piše: 30. t. m. ob 1/4. uri popoldne se je čez Mokronog in okolico razmesla grozovita nevihta. Toča, debela kot kurja jajca, je padala dobrih 5 minut. Ljudje ne pomnijo kaj enakega. Škoda je grozovita, ne samo po nasadih, vrtovih in na polju, temveč tudi po vinogradih. Ceste in polje, vse je bilo pobeljeno. Ubogi zadolženi vinogradniki! C. kr. vlada naj se blagohotno ozre na to nesrečno polje. Nevihta je prišla od štajerske strani. Proti toči se ni streljalo, ker ni skrbela občina za smodnik. Sedaj se praskajo za ušesi naši občinski modrijani, ko niso imeli smodnika ne v glavi, ne za streljanje.

— **Na protestni shod obrtnikov v Idriji** je došlo mnogo zastopnikov obrtnega stanu tako iz mesta samega, kakor tudi iz bližnje okolice. Shod se je vršil minolo nedeljo v gorenjih prostorih Fr. Didiča. Predsedoval je načelnik rokodelske zadruge Fran Didič, ki je po pozdravu navzočih podelil besedo občinskemu tajniku J. Novaku. Ta predvsem ob kratkem označi pomen shoda, nato pa obširno in vsestransko tolmači zakon o občini pridobitni iz leta 1896., zlasti priredbeno načela, kdo je dolžan plačevati ta davek, kdo je izvzet in kdo oproščen, sestava raznih komisij, kako je napravljati pridobinske izjave, odpis in izbris davka, opozarja nadalje navzoče na pravico pritožbe proti odmeri davka. Slika tužni položaj male obrti, ki ga davčno oblastveni organi prav nič ne upoštevajo, ožigosa samovoljno postopanje teh, za kar navaja več drastičnih slučajev. Davek se pri istem stanju obrata v treh priredbenih dobah potroji, dočim se življenjske potrebe neprimerno zvišajo. Poudarja končno, da je dolžnost članov izmed obrtnikov v priredbenih komisijah se odločno zavzeti za male obrtnike. Nato se oglasi za besedo poslanec dekan Arko, ki kot član komisije za odmero posebne dohodnine pove nekaj slučajev iz svoje prakse, kako davkoplačevalci sami drug drugemu povišajo davek in kako težko stališče imajo člani komisij. Odbornik rokodelske zadruge, krojač Leopold Stross, predlaga sledečo resolucijo: Javni shod obrtnikov idrijskega okraja dne 25. maja 1906 protestuje proti nepravilni razdelitvi pridobinskega davka, obsoja samovoljno postopanje davčnih nadzorov, ki ne upoštevajo žalostnih dejanskih razmer male obrti, kakor tudi ne menja članov pridobinskih komisij; izraža se želja, da vlada pri imenovanju članov v pridobinske komisije upošteva okraje, ki nimajo izvoljenih članov in naj imenovanje izvrši na predlog rokodelske zadruge dotičnega okraja; shod nalaga v dolžnost tako izvoljenim, kakor imenovanim članom izmed obrtnikov v pridobinskih komisijah, da odločno in z vso verno varujejo napram vladnim organom koristi male obrti, koji že zakon sam dovoljuje primerne olajšave (§§ 3. in 5. z dne 25. oktobra 1896 dr. zak. št. 220). Proti resoluciji se oglašajo ravatelj Anton Kristan, ki poudarja, da, kakor izvajanja prvega poročevalca, tako v duhu protestnega shoda, protestirati bi morali obrtniki predvsem

proti svoji desorganizaciji, priporoča strokovno organizacijo, končno izraža sum, da se današnji shod vrši le radi bližnjih občinskih volitev. Odgovarja J. Novak predvsem dekanu Arkotu, napram Kristanu pa zagovarja sestavo resolucije, ki jo je odbor rokodelske zadruge sestavljal premišljeno in po dobrem preudarku, zavrača odločno sumničenje, da se vrši shod radi volitev, začeva današnjega shoda nima prav nič opraviti s politiko, ker vse obrtnike enako zadeva. Ravnatelju A. Kristanu odgovarja tudi knjigovez Fr. Ciniburk, ki sicer priznava važnost in mogočnost delavskih organizacij, a tudi delavci nikdar v svojih resolucijah proti sebi ne protestirajo. Trgovca Valentin Treven priporoča slogo med obrtniki. Čevljar Josip Kerševan pa označuje v trpkih besedah žalostno stanje malih obrtnikov, koje veliki kapital in neznosna konkurenca naravnost uničuje. Shod sprejme končno predlagano resolucijo, nakar se predsednik zahvali navzočim za udeležbo in zaključí zborovanje.

— **Električno razsvetljava** dobi Radovljica v kratkem. Proizvajal bo električno industrijalec g. Dornič, ki je napravil pred vsem elektrarno za svoje podjetje, a bo oddajal elektriko tudi mestu.

— **Ogenj** je uničil v soboto hišo Ivana Pegana v Senožečah do tal. Škoda je 1400 K, zavarovalnine pa 2000 K. Zažgala je najbrž po nepravilnosti 92letna Marija Pegan, ko je kuhala zajtrek.

— **Če se moži farovška kuharica** . . . V soboto so vozili v Kostonjevi na Krasu balo brhki 23-letni farovški kuharici. Balo so vozili sami pristni „katoliški“ fantje, ki so v skrajnem veselju poškovali neke trte, da jih sčijo orožniki, in ko je neki katoliški tolovaj prišel mimo prostora, kjer je imelo napredno društvo „Zora“ svojo pevsko vajo, vrgel je 1 1/4 kg težek kamen v sobo skozi okno med pevce. K sreči je bil le eden nekoliko ranjen na čelu. Kamen je bil baje od nove hiše ženina farovške kuharice!

— **V službi umrl.** V nedeljo ponoči so našli na kolodvoru v Trbižu mrtvega sprevednika Petra Oraša, ki je umrl vsled prenaporne službe, v kateri je bil neprenehoma skoraj 18 ur.

— **Rokodelci v Zagorju ob Savi** prirede ustanovni shod za pripravljajočo se obrtno zadrugo za občine Zagorje, Aržiše in Kotredež dne 10. junija t. l. v prostorih gospe M. Medvedove.

— **Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj** priredi dne 15. julija t. l. veliko pevsko slavnostno združenje z veliko ljudsko veselico „Podravske podružnice slovenskega planskega društva“ v Rušah.

— **S koleso** je povozil v Vojniku Franc Borlak 70letno Pavlino Bliml. Povožena je dobila take rane, da je umrla.

— **Od nove železnice.** Včeraj se je izvršila otvoritev nove proge Celovec-Bistrica brez vsake slovesnosti. Danes se „Freie Stimmen“ že hvalijo, da so šle od Svetne vasi v Rožni dolini naprej dvojezični napisi na postajah, dočim niti na drugi postaji za Celovcem „Žihpolje“ (Maria Rain) ni dvojezičnega napisa, — kaj še le v Celovcu in na prvi postaji za Celovcem v Vetrinju! Torej se je železniško ministrstvo vendar le uklonilo neopravičenim zahtevam Vse-nemcev! Treba je storiti energične korake zoper tako postopanje od strani ministrstva. Dolžnost vseh slovenskih in slovanskih poslancev je, da se upro takemu preziranju Slovencev ter izposlušajo, da se ta krivica popravi ter nadomestijo samonemški napisi z dvojezičnimi.

— **Predsednikom družbe sv. Mohorja** je izvoljen Ivan Vidovič, kanonik in kn. šk. tajnik.

— **13letni morilec.** V goriški bolnici je umrl 13letni David Lonson iz Brume pri Gradišču, ker ga je njegov tovariš zabodel z nožem v prepiru.

— **Modras, dolg skoraj en meter** je padel v Gorici z neke strehe na dvorišče. K sreči so ga takoj ubili.

— **Nemškutarstvo na Primorskem.** Na kolodvoru v Divači, torej v čisto slovenskem kraju, je razobeleženo platno z napisom „3. Juni 1906 St. Canzian — Grottenbeleuchtung“. Ta samonemški napis je vzbudil med narodnim prebivalstvom mnogo ogorčenja — nam piše prijatelj našega lista. Ko bi kdo v kakem nemškem kraju napravil samoslovenski napis, bi bilo morda malo ogorčenja, a napis bi — še isto uro več ne bilo.

— **Mesto potovalnega učitelja za poljedelstvo na Primorskem.** Pri tržaškem namestništvu je izpraznjeno mesto potovalnega učitelja za poljedelstvo s hrvatskim učnim jezikom. Osigurana je stalna letna plača, potni in pisarniški paušal, stanarina in 4 štiriletnice. Tozadevne prošnje je vložiti do 24. junija t. l. pri c. kr. namestništvu v Trstu, kamor se je tudi obrniti glede nadaljnjih natančnejših podatkov.

— **Trojni uboj.** V Škabrnju v Dalmaciji sta se preteklo nedeljo sporekla v neki gostilni Grgo in Tadija Modrić. Grgov sin je vsled tega zgrabil za puško in na mestu ubil Tadijevega 26letnega sina. Ko je oče videl mrtvega sina, zgrabil je za nož in v toliko časa suval z njim Grga, da ga je usmrtil. Ker je tudi Grga zadal Tadiji težke rane z nožem, tudi ta ne bo okrevaj, dasi leži v bolnici.

— **Nesreča z vozom.** V nedeljo se je blizu Jančca na Hrvatskem pe-ljala družba 7 oseb z vozom. Ko so se pripeljali po cesti nad nekim breznom, prevrgel se je voz. Šest oseb je težko ranjenih, en konj je bil ubit in le ena oseba je ostala nepoškodovana, ker je o pravem času skočila z voza opazivši nevarnost.

— **Spored porotnih obravnav** pri tukajšnjem deželnem sodišču. Dne 5. junija: 1. Jožef Vrhunc, sodarski pomočnik iz Železnikov, tatvina; 2. Frančiška Spotič, posestnikova hči iz Oreška, detomor; 3. Janez Goste, gostavec sin iz Podboršta, zažig. 6. junija: 1. Zakonska France in Marija Cerkovnik, bajtarja v Kamnju, ponarejanje kovanega denarja; 2. France Lan-ger iz St. Petra na Dolenjskem, tatvina. 7. junija: Rudolf Zore, bivši trgovec iz Godiča, goljufija in krada. 8. junija: Ivan Marschetz, bivši poštar v Železnikih, uradno poverjenje. 9. junija: Juri Hutter, natakar iz Tifenhaha pri Kočevju, tatvina.

— **Jeunikarjevo trgovino na Dunajski cesti** prevzame s 1. junijem t. l. g. Anton Škof, dosedanji sodnik Lozarjeve trgovine.

— **Prihodnja javna vinska pokušnja** v tukajšnji deželni vinski kleti bo v soboto, dne 2. junija od 8.—10. ure zvečer. Od druge polovice junija naprej do jeseni ne bo več javnih vinskih pokušenj.

— **S prestola pahnjena cesarica Sahare**, slavno znana operetna diva Adela Moraw nastopi v tej originalni kreaciji dvakrat v Ljubljani. Ad. Moraw priredi 3. in 4. junija dve predstavi v hotelu „Union“; nastopi z umetniškim ansambлом I. reda. Največjo senzacijo bo brez dvoma vzbujal dresiran velblod in spremstvo Beduinov. Adela Moraw je že nad 15krat nastopila na Dunajskem „Apollonem“ gledališču in se je imela 16 prilik producirati pred cesarjem.

— **Mestna policija** je včeraj aretovala brezposelno služkinjo Ano Tomšeto, rojeno leta 1881. v Smartnem pri Litiji, ker je poneverila kuharici Amaliji Žolnčičevi 4 K vreden dežnik. Žolnčičeva je dala dežnik, ko je šla v neko hišo vprašat za službo, Tomšetovi, da bi jo z njim toliko časa počakala, da pride nazaj, ta pa tega ni storila, ampak jo je pobrisala po mestu, kjer jo je policija izsledila in djala pod ključ. Tomšetova, po kateri sedaj žalujejo gozdni čuki, je bila zaradi tatvine in goljufije že osemkrat kaznovana. Oddali so jo sodišču. — Tudi 57letnega Franceta Cerarja, ki je brez posla hodil po mestu in ki je bil preganjan v policijskem listu, so prijeli.

— **Tatvini.** Kuharici Elizabeti Wolfovi je bilo v Studentovskih ulicah št. 13 ukradene za 15 K obleke. — Služkinji Mariji Florinovi je v zavodu sv. Marte odnesla neka brezposelna sraka 6 K vredno krilo. V obeh slučajih sta osumljenki znani.

— **Poneveril** je 17letni hlapec Fran Habjan s Črnega vrha pri Celju svojem gospodarju, pekovskemu mojstru g. Antonu Cizeju 25 K 40 vin., katere je skupil za kruh in jo dne 28. t. m. neznano kam odkuril.

— **Nesreča.** Včeraj dopoldne je peljal Anrov hlapec Jožef Liberšar po Tržaški cesti voz opeke. Ko je hotel iti na voz, se mu je spodrsnilo in je šlo Liberšarju sprednje kolo čez obe stopali in mu jih hudo poškodovalo. Ponesrečenca so prepeljali v deželno bolnišnico.

— **Kolo je ukradel** dne 20. t. m. na Viru gosp. Antonu Cerarju iz Studenca mizarski vajenec Fran Pucelj, rojen leta 1893. v Gorenjih Lakancah pri Mokronogu in neznano kam pobegnil. Kolo je vredno 100 K.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer na vrta gostilne pri „Novem svetu“ (Marije Terezije cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Širom slovenskega sveta.** O generalu Steslju. Nedavno tega so listi poročali, da je vojno sodišče, ki je sodilo o kapitulaciji Port Arturja, spoznalo generala Steslja krivim in ga obsodilo na smrt. Z ozirom na to vest se je baje Stesljev sorodnik S. Steselj, ki živi v Ameriki, obrnil na predsednika Združenih držav Roosevelta s prošnjo, naj bi on posredoval pri ruski vladi v prilogi obsejenemu generalu Steslju. Ruski list „Dvadcaty Vjek“ beleži to vest in konstatuje, da se na Ruskem ničesar ne ve o tem, da bi bil Steselj obsojen na smrt. Na to pa piše

doslovno: „Rusija sicer ne zahteva smrtno kazni za tega junaka posebne relacije, to tem manj, ker je pri nas 99%, prebivalstva nasprotnih smrtni kazni. Toda Port Artur je srčna rana in nepopravljiva sramota za narod ruski. Ne sme se pustiti nekaznovanega onega moža, ki je zakrivil to sramoto, ne sme se pustiti na njegovih prsih najvišji vojni red, ukra-den Rusiji vsled krivih poročil; ne sme se napraviti križa nad kapitulacijo Port Artura. Plačilo mora priti, zato se ne sme zavirati roke pravice. Sramota bi bila, ako bi ostal brez plačila izdajalec države in naše vojne časti. Francija ni mogla, da bi ne obsodila Bazaina, takisto tudi mi ne moremo drugače, da bi ne obsodili Steslja.

— **Najnovejše vesti.** 94 oseb je utonilo v pristanišču Riga, ker se je preobloženi parnik „Vilma“ naglo potopil.

— **Veliko družbo** ponarejevalcev denarja so izsledili v Nišu. Zaprl so 33 oseb, med njimi tudi dva bivša poslanca in ugledna trgovca.

— **Zaradi izgub vignalnici** se je ustrelil v Monte Carlu posestnik petrolejskih vrelov v Galiciji Fibsch.

— **Vsled ljubosumnosti** je v Netarescu (Italija) neki viničar ubil s sekiro 17letnega fanta, zabodel svojo sestro in prerezal vrat svoji ženi.

— **Velikomestna mladina**, Na Dunaju se je zastupila 12letna Stefaniya Sch. iz jeze, da jo je oče kaznoval, ker mu je neprenehoma uhajala iz hiše ter imela več ljubimskih razmer.

* **Z vojaškimi častmi pokopana žena.** V Düsseldorfu je umrla 81letna vdova Bäessler. V nemško-francoski vojni si je pridobila s postrežbo bolnikom velike zasluge ter je dobila zaslužni križec in vojno spominsko kolajno. Pokopali so jo z vojaškimi častmi, kakor kakega štabnega častnika.

* **Novosti o Levu N. Tolstemu.** Ruski pisatelj Lev Nikolajevič Tolstoj piše zdaj na svojem domu v Jasni Poljani dvoje večjih del, s katerimi bo v kratkem presenetil ves svet. Prvo in drugo je novela in naslov prve je „Božje in človeško“, a druge „Po veselici“. V prvi opisuje smrt treh mož. Eden od tre trojice nosi ime Lizogub, ki je daroval svoje premoženje (več milijonov) v revolucionarne namene in je bil leta 1873. obešen v Odesi. Druga dva sta somišljenika prvega. Druga novela „Po veselici“ kaže nasprotje med zunanjim krasotom in notranjo (duševno) podivjanostjo.

* **Poroke med kmeti na Ruskem se manjšajo.** Vladimirovski gubernijski zemstvo“ je razposlala svojim 383 dopisnikom vprašalne pole glede kmetijskih porok v letih 1904 do 1906. Vsi odgovori se ujemajo v tem, da se poroke med ruskim kmetijskim ljudstvom manjšajo vsako leto. Vzroki so večji del slabe gmotne razmere. Nekateri se niso oženili radi tega, ker premalo zaslužijo, drugi, ker je bila v zadnjih letih slaba letina, ker je požar uničil njihovo premoženje itd. Glavni vzrok je tudi, da 12letni otroci gredo za zaslužkom v mesto in ko odrastejo, se oženijo v mestu.

Književnost.

— **„Slovenski Pravnik“.** Prve štiri številke letošnjega letnika so izšle v skupnem sešitku. Vsebinske je prav bogata in raznovrstna. Snopič prinaša naslednje razprave in poročila: 1. Dr. Fran Mohorič: Nekateri posebnosti pri kazenskih činih proti varnosti časti. 2. Dr. M.: Nekaj opazk iz prakse k določbi §-a 251. št. 3 izvršilnega reda. 3. Govor, psihologija, terminologija. Karakteriološki študija. 3. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo. a) Pogodba je neveljavna, če je duševni položaj enega izmed pogodnikov pri sklepanju pogodbe tak, da je zmožnost spoznavanja motena in prosto delovanje volje omejeno (§ 869. o. d. z.). — Prizivno sodišče ni upravičeno ne upoštevati ugotovitev prvega sodnika, če ne ponovi dotičnih dokazov. (§ 498. c. pr. r.). b) O interpretaciji pogodbe (§-i 6., 869., 914. o. d. z.). Vprašanje o interpretaciji kake pogodbe ne spada v obseg zmote po smislu §-ov 871., 875. in 876. o. d. z. K uporabi revizijskega razloga št. 3 §-a 504. c. pr. r. c) Drugi zakon je radi zadržka po §-u 63. o. d. z. tudi neveljaven, čeprav sta prva dva zakonska že pred popolno razdružitvijo takona zadobila ogrsko državljanstvo, tako da je bila tudi prva soproga po ogrskem zakonu pravoveljavna in z lastno privolitvijo razdružena od svojega moža. § 94. o. d. z. vleva uradno preiskavo takega zakona, ne glede na to, ali se je sklenil v tuzemstvu ali inozemstvu, ali sta zakonska državljana mari tuja podložnika. Posebnega tožitelja za uvedbo take preiskave ni treba, pač pa je imenovati branitelja tudi za prvi zakon. d) Če gre za odškodnino proti občinskemu predstoj-

niku vsled zanemarjenja uradnih dolžnosti, mora biti najprej po upravnih oblastvih rešeno vprašanje, ali in v koliki meri je toženec zakrivil tako zanemarjenje (§-i 49., 60., 91. obč. r. za Kranjsko). — V predlogu, da naj se tožbi ugodi, je obsežen tudi predlog, da naj se le začasno zavrne. e) Ali je pomožnega uradnika v odvetniški pisarni že s tem, da se mu je poverilo v kaki pravni stvari delu, smatrati za molče pooblaščenega, sprejemati obvezne izjave tretjih oseb? — Ali ima upnik kak praven interes na tem, da se ne odpiše brez bremen realna polovica zemljišča, na kojega idealni polovici je imel zastavno pravico? f) Dvorna dekreta z dne 13. avgusta 1874, zb. j. z. 322 in 13. junija 1875, št. 444 zb. j. z. izključujeta sodno izterjavanje le glede takih predmetov, ki se tičejo prihodkov, pripadajočih s kakršnimkoli naslovom od občin javnim učiteljem; sodna pristojnost ostane, kadar se zahtevk opira na civilno-pravni naslov. — Pomanjkljivosti po smislu §-a 503. št. 2 ni, če se zaslišana stranka ne zapriseže. — Proti prvosodni odločbi o stroških ni pritožbe, če prizivna sodba potrdi prvo sodbo v glavni stvari in glede stroškov in če ostane revizija v glavni stvari brez uspeha (§-a 55. in 528. c. pr. r.). g) Poklicani, ne priglašeni dediči, ki ne priznavajo pasiv zapuščine, so pasivno legitimirani za upnikovo tožbo, merečo na ugotovitev teh pasiv nasproti zapuščini. — Ugotovitevna tožba ni načeloma izključena radi tega, ker je dajatelna tožba možna. (Konec prih.)

Telefonska in urbojavna poročila.

Dunaj 31. maja. Za ministrskega predsednika designirani sekc. načelnik dr. Vladimir baron Beck je konferiral z načelniki raznih klubov do ene ponoči. Snoči je konferiral z dr. Pacákom in dr. Kramarjem, danes dopoldne pa s Kathreinom in Derschatto.

Dunaj 31. maja. Mladočeški klub dementuje vest, da bi bil baron Beck zahteval od Mladočehov, naj zapostavijo svoje naredne zahteve.

Dunaj 31. maja. Na poziv barona Becka sta danes semkaj dospela češki namestnik grof Coudenhove in gališki namestnik grof Potocki.

Dunaj 31. maja. Nemci silijo barona Becka, naj na vsak način sestavi parlamentarno ministristvo eventualno tudi brez Čehov, pač pa naj Čehom rezervira eno resortno mesto in eno mesto brez portfelja.

Dunaj 31. maja. Ministrstva notranjih del noče baron Beck izročiti nobenemu parlamentarcu, nego hoče, da je prevzame kak uradnik. V kombinaciji so Bylandt-Rheidt in Coudenhove, poleg teh pa bivši kranjski deželni predsednik baron Hein.

Dunaj 31. maja. Zatrjuje se, da je dobil baron Beck od cesarja zgolj to nalogo, da izvede volilno reformo in perfekcionira zakonske predloge, tičeče se Ogrske in inozemstva.

Dunaj 31. maja. V parlamentarnih krogih se sodi, da obstoji misija barona Becka zgolj v tem, da sestavi parlamentarno ministristvo, ki bi bilo močno protitežje proti Ogrski.

Dunaj 31. maja. Za slučaj, da se ne posreči ustanoviti parlamentarno ministristvo, ima baron Beck tudi pooblastilo, da sestavi uradniško ministristvo.

Dunaj 31. maja. Baron Beck je rojen v Klatovih na Češkem in je popolnoma večščeskega jezika. S češkimi poslanci je konferiral v češkem jeziku.

Belgrad 31. maja. Trgovinski provizorij med Srbijo in Avstro-Ogrsko je podaljšan na nedoločen čas, kar pomeni, da se preteči konflikt še da poravnati. To je odvisno od nove avstrijske vlade, ker Srbija noče in ne more dalje popuščati. Mogoče je, da sklene Srbija trgovinsko pogodbo z Ogrsko, z Avstrijo pa ne. — ut.

Turneja Adele Moraw,

operetne dive

z umetniškimi zborom prve vrste
in njih izvirnimi predstavami.

S prestola odstavljena

kraljica Sahare

z dresiranim velblodom in
spremljivom beduinov. - -

2 veliki predstavi 2

3. in 4. junija
v veliki koncertni dvorani
grand hotela „Union“.

Cene prostora:

Prostori pri mizah v 1. do 4. vrsti
po 3 K, ostale vrste po 2 K.
Vstopnina 1 K.

Predprodaja vstopnic pri Otonu
Fischerju.

Začetek ob 8. uri.
Več povedo lepaki 1980-1

Rogaški „Styria-vrelec“

zdravilna voda proti
želodčnim oteklam in krču
Bright-ovim vnetjem obisti
kataru v želodcu in jabolku
kataru v želodcu in črevesu
diatezi vodne kisline
sladkorni griži
zaprtju
bolečinam na jetrih.

Meteorološko poročilo.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	9. zv.	733.0	18.2	slab zahod	del. oblak.
31.	7. zv.	733.5	15.1	sl. svzhod	megla
2. pop.	732.2	24.9	sl. jug	sl. skor. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura: 21.0°, normale: 15.8°. — Padavina v mm 0.4

Rodbini Zamejic-Bradaška
javljata vsem svojim sorodnikom,
prijateljem in znanem, pretno
vest, da je njih iskreno ljubljena
hčerka, ozir. sestra, svakinja, tetka,
gospica

ANICA ZAMEJIC

danes ob 6. uri zvečer po dolgi in
mučni bolezni preminila s tolažili
sv. vere v starosti 16 let mirno v
Gospodu zaspala.

Pogreb drage ranjke bo v
petek, dne 1. junija ob 6. uri po-
polne iz hiše žalosti v Trstu,
Via dei Ziliani št. 34, na pokopali-
šče k sv. Ani. 1985

V Ljubljani, dne 30. maja 1906.

Mize, stoli, klopi in drugo gostilniško opravo

kupi Karolina Belčič
Ljubljana, Kolizej A.
1965-2

Stari komisni čevlji

že predelani ali še nepredelani, kakor
tudi škornji se dobivajo en gros naj-
ceneje pri 1234-25

L. Pressburger & sin
na Dunaju XX.1.

Ura z verižico

za samo K 2.—.
Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šle-
zijska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno
36-urno precizijsko uro ankerico z lepo veri-
žico za samo K 2.— kakor tudi 3letno ga-
rancijo. — Po povzetju razpošilja
Prusko-slezijska razpošiljevalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče denar nazaj. 1983

Osební kredit za uradnike,
častnike, učitelje itd. Samostojni
konzorciji Uradniškega društva za hrani-
lne vloge in predjume dovoljujejo
posojila na osebni kredit pod najzmer-
nejšimi pogoji tudi proti dolgoletnim
odplačilom. Posredovalci so izklju-
čeni. Naslove konzorcijev naznani
brezplačno osrednje vodstvo
Uradniškega društva na Dunaju,
Wipplingerstrasse 25. 1164-26

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“.
Od 27. maja do
2. junija 1906:

Znamenitosti Koroške.

Za 6 kron

se poveča vsaka vposlana fotografija
zajamčeno čisto in brez napake, če vpo-
sljete naprej 4 K in fotografijo. Ostanek
po povzetju. Velikost 40 x 60 cm. V
barvah 9 K, z okvirjem 2 K več.
A. WACHA & SVATOŠ
graf. zavod na Dunaju, IX., Sobieskigasse 3.
1967-2

Vodja Umeten led

za podružnico z mešaním blagom, ne
pod 24 let star, s prima referencami,
se išče v stalno službo.
Prijazne ponudbe upravištvu
„Slovenskega Naroda“.
1918-3

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN OKROV
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Grand hotel „UNION“ v veliki dvorani

v petek, dne 1. junija 1906
samo eden

KONCERT

slovečih ruskih umetnic
sester

Vere in Nadežde Černjeckih

iz Petrograda.
Vera Černjecka je prva umetnica na klavir v Rusiji, a Nadežda Černjecka
pevka kontraaltistka na petrogradski operi carskega ruskega glasbenega društva.
začetek ob polu 9. uri.
Cene so razvidne z lepakovi. 1968-2
Prodaja vstopnic od 50 vin. do 6 kron v trgovini Vaso Petričič.

Za binkoštné praznike
velika prodaja oblek za gospode,
dečke, dame in deklice po glo-
boko znižanih cenah, kakor tudi
klobuke in slamnike
Angleško skladišče oblek
- - O. Bernatovič - -
Glavni trg 5 Ljubljana, Glavni trg 5

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obveznic, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Aksijski kapital K 2.000.000.—.
Zamozjeva in izstopnja
izrečane vrednostne papirje in
vnučje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje
Rekompt in inkasso menic.
Rezervni zaklad K 200.000.—.
Boje prodajne na vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti
kurzni izgubi.
vojaške ženitninske kavcije.
Boruna naročila.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od
dne vloge do dne vzigaja.
Promet s čeki in nakaznicami.

P. a.
Dovoljujem si poročati slavnemu občinstvu, da sem oddal svojo
v Ljubljani pod tvrdo
Ernest Jeuniker
obstoječo trgovino z galanterijskim blagom na debelo in na
drobno potom prodaje gospodu Antonu Škofu. Ta bode vodil to
trgovino pod trgovsko-sodnijsko protokolirano tvrdo
Ernest Jeunikerjev nasl.
Anton Škof
nadalje neizpremenjeno v enakem obsegu.
Proseč najviljudneje, da častiti odjemalci meni doslej izkazano
zaupanje izkažejo tudi mojemu nasledniku, se priporočam in beležim
z odličnim spoštovanjem
Ernest Jeuniker.

Proda se takoj po ceni dobro ohranjeno

motor-kolo

svetovno znane tvrdke Lavrin &
Klement.
Izve se na Poljanski cesti šte. 29.

Le po stanovanje

s tremi oz. z dvema sobama išče
mirna stranka za 1. september.
Ponudbe pod „Dr. J. F., Celje,
poste restante“.
1958-2

Stalni krajevni agenti

zmožni nemškega jezika, se sprejmejo
za prodajo v Avstriji dovoljenih srečk.
Ponudbe pod „Merkur“, Brno,
Neugasse 20.
1829-7

Matej Wittmann
Felicental, p. Tscholka v Galiciji
izpričuje, da je njegova soproga
okrevala od težke bolezni vsled
uporabe
železnatega vina
G. Piccolija
IV. lekarja 3730 4
v Ljubljani, Dunajska cesta.
Politrška steklenica velja 2 K
in se vnana naročila z obratno
pošto izvršujejo.

Otvoritveno naznanilo.
Podpisani javlja s tem slavnemu občinstvu, da je otvoril na
Jurčičevem trgu št. 3
prodajalno vseh vrst prekajenin, vsakovrstnega surovega svinjskega mesa,
razpečevanje finih salam in gnjati
vse na praški način
Priporočuje se slavnemu občinstvu beležim
z odličnim spoštovanjem
1982-1
Jan Chalupnik.

Dolenjske Toplice pri Novem mestu.
Vsem p. n. domačim gostom letoviščarjem, izletnikom in obiskovalcem kot izbornu
zdravilnih priznanjih Dolenjskih Toplic priporočam svojo
novo otvorenjo, moderuo urejeno
gostilno prej Ljudmile Millitz
z lepimi sobami za prenočevanje in za stalno bivanje.
Za dobra jedila in izvrstno pijačo vedno skrbijo. Cene nizke. Postrežba točna.
Za obilen obisk in blagohotno naklonjenost se priporoča
1979-1
Mihael Zupanc,
gostilničar in pek v Toplicah, Dolenjsko.

P. a.
Opiraje se na poleg stoječo objavo, si dovoljujem sl. občinstvu
vljudno nazniniti, da sem prevzel potom nakupa v Ljubljani doslej
pod tvrdo
Ernest Jeuniker
obstoječo trgovino z galanterijskim blagom na debelo in na drobno
ter jo bodem vodil nadalje neizpremenjeno v istem obsegu pod
trgovsko sodnijsko protokolirano tvrdo
Ernest Jeunikerjev nasl.
Anton Škof.
Opremljena z zadostnimi sredstvi in dolgoletno trgovsko izkušnjo, sem v pri-
jetnem položaju, ugoditi častitim odjemalcem z najsolidnejšim blagom, nizkimi cenami
in najtočnejšo postrežbo. Priporočam se
z odličnim spoštovanjem
1981-1
Ernest Jeunikerjev nasl. ANTON ŠKOF.